

KEĎ BOL JEŽIŠ POKRSTENÝ, VIDEL BOŽIEHO DUCHA, AKO PRICHÁDZAL NAD NEHO

biblický komentár otca Alberta Maggi, OSM, zdroj: www.studibiblici.it, video príhovor v taliančine [TU](#)

Mt 3, 13-17

Vtedy Ježiš prišiel z Galiley k Jordánu za Jánom, aby sa mu dal pokrstiť. Ale Ján mu odporoval a hovoril: „Ja by som sa mal dať tebe pokrstiť, a ty prichádzaš ku mne?“

Ježiš mu však povedal: „Len to nechaj, lebo sa patrí, aby sme splnili všetko, čo je spravodlivé.“ Potom mu už neodporoval.

Keď bol Ježiš pokrstený, hneď vystúpil z vody. Vtom sa mu otvorilo nebo a on videl Božieho Ducha, ktorý ako holubica zostupoval a prichádzal nad neho. A z neba zaznel hlas: Toto je môj milovaný Syn, v ktorom mám zaľúbenie.“

Ježišovo účinkovanie sa v Matúšovom evanjeliu začína a končí témou krstu. V úryvku, na ktorý sa teraz pozrieme, je Ježiš pokrstený, a krstom sa Ježiš stáva viditeľným znamením Otcovej prítomnosti uprostred ľudstva. Posledné Ježišove slová po jeho vzkriesení, ktoré určuje svojim učeníkom, sa týkajú ich poslania íst krstiť v mene Otca, Syna a Ducha Svätého.

Byť teda viditeľným znamením plnosti Božej lásky, a dať ju zakúsiť každému človeku. Len čo Ježiš vstupuje na scénu v Matúšovom evanjeliu, okamžite začínajú problémy. Evanjelista v kapitole 3, 13 píše: **“Vtedy Ježiš prišiel z Galiley...”**. Evanjelista tu používa ten istý výraz, ako pri zjavení Jána Krstiteľa.

Prostredníctvom tejto literárnej hračky nám chce evanjelista naznačiť, že Ježiš je predĺžením a naplnením činnosti Jána Krstiteľa. **“... k Jordánu za Jánom, aby sa mu dal pokrstiť”**. Ježišov krst odjakživa spôsoboval v Cirkvi problémy. Ak mal Ježišov krst za cieľ odpustenie hriechov - ako to ohlasoval Marek – prečo sa dal teda Ježiš pokrstiť?

Ak mal Ježišov krst za cieľ obrátenie – čiže zmenu vlastného správania z nesprávneho na správanie orientované na dobro pre druhých ako sa píše v Matúšovom evanjeliu – prečo sa dal teda Ježiš pokrstiť? Potreboval obrátenie?

Krst je symbolom smrti, odumierame tomu, čím sme boli, aby sme prijali nový život. Aj pre Ježiša je krst symbolom smrti, on ale neodumiera minulosti, pretože nemá zlú minulosť, ktorú by bolo treba zmazať. Odumiera v zmysle prijatia budúcej smrti, aby zostal verný Božej vôli a zjavil nám jeho tvár lásky. Ježiš bude o tomto krste hovoriť presne ako o symbole smrti. V Markovom evanjeliu povie: **“Môžete prijať krst, aký som ja prijal?”¹**

Krst je teda symbolom smrti. Ak pre človeka je symbolom odumretia minulosti, tak pre Ježiša je symbolom odumretia budúcnosti. Matúš však píše: **“Ján mu odporoval”**, pretože tento Ježiš, ktorý sa ide dať pokrstiť akoby aj on sám potreboval obrátenie, nemá nič spoločné s Mesiášom, ktorého ohlasoval Ján Krstiteľ – Mesiáš

¹ Mk 10, 38

pomstiteľ, Mesiáš ktorý prichádza súdiť odmenovať a trestať, ktorý prichádza krstiť Duchom Svätým ale aj ohňom, ktorý prichádza spáliť plevy.

Ján Krstiteľ teda protestuje a hovorí: „**Ja by som sa mal dať tebe pokrstiť, a ty prichádzaš ku mne?**“ **Ježiš mu však povedal: „Len to nechaj, lebo sa patrí, aby sme splnili všetko, čo je spravodlivé.“** Výraz 'spravodlivý' má v Starom i Novom zákone význam vernosti, vernosti zmluve, spojenectvu. Božia spravodlivosť spočíva v jeho vernosti zmluve, aj keď by ju ľudstvo opustilo, aj keď by ju ľudstvo zradilo, Boh je vždy verný zmluve a svojmu ľudu.

A človek je spravodlivý, ak zachováva vernosť tejto zmluve. Ježiš nás teda pozýva, aby sme zostali verní zmluve, čiže aby sme plnili Božiu vôľu. Evanjelista tu používa zvláštny výraz, ktorý sa v Matúšovom evanjeliu objavuje iba dva krát: tu, a na konci pokušenia na púšti, keď čítame, že *“diabol ho potom opustil”*². Je to ten istý výraz.

Nie že *“mu už potom neodporoval”*, ako to máme preložené, ale od toho *“upustil/ opustil”*, presne ako diabol. Evanjelista nám chce naznačiť, že toto je pre Ježiša prvé pokušenie: byť Mesiášom, ktorý očakaval ľud, ohlasovaným tradíciou. Okamžite by ho boli uznali, prijali a oslavovali.

Ježiš však bude musieť oslobodiť ľud od tejto predstavy o Mesiášovi, a predstaviť mu úplne odlišný obraz, nie Mesiáša moci, ale Mesiáša lásky, nie Mesiáša nadvlády, ale Mesiáša služby.

“Keď bol Ježiš pokrstený, hneď vystúpil z vody”, voda je symbolom smrti, čiže evanjelista nám naznačuje Ježišovo vzkriesenie, **“Vtom sa mu otvorilo nebo”** alebo je Božím príbytkom, **“a on videl Božieho Ducha”**, čo označuje plnosť lásky, energie, Božieho života, **“ktorý ako holubica zostupoval a prichádzal nad neho”**.

Aký má význam holubica? Dvojaký. Jeden z nich sa vzťahuje na knihu Genezis, na príbeh o stvorení, kde čítame, že *“Duch Boží sa vznášal nad vodami”*, evanjelista teda vidí v Ježišovi nové definitívne stvorenie, chcené Bohom. Druhý sa vzťahuje na isté príslovie, v ktorom sa opisuje láska holubice pre svoje hniezdo.

Holubica zostáva verná svojmu hniezdu, aj keď jej ho vymenia, aj keď jej ho skrášlia, obnovia, ona zostáva verná svojmu pôvodnému hniezdu. Ježiš je teda hniezdom Ducha, príbytkom Ducha, v ňom spočíva plnosť Božej lásky.

“A z neba zaznel hlas”, alebo naznačuje Boží príbytok, evanjelista tu zlučuje tri úryvky Starého zákona: Ž 2, 7; Gn 22, 1; Iz 42, 1: **“ Toto je môj milovaný Syn”**,³ znamená nastolenie Mesiáša, Ježiš je teda Bohom potvrdený v role Mesiáša.

“Milovaný”, znamená jediný syn, ten, ktorý všetko zdedí, je narážkou na Izáka, Abrahámovho syna, ktorého chcel Abrahám obetovať Bohu, **“v ktorom mám zaľúbenie”**, toto je citácia proroka Izaiáša, ktorá označuje konanie Mesiáša, chceného Bohom. V Ježišovi sa teda úplne a plne zjavuje vôľa Boha, ktorý v ňom a v jeho konaní vidí Mesiáša. Nie je v ňom žiadne protirečenie voči Bohu, pretože on je synom, čiže vo všetkom sa podobá Otcovi, on je milovaný, jediný syn, ktorý všetko dedí po Otcovi.

Nie je možné odlíšiť Ježiša od Boha, ale prostredníctvom Ježiša je možné pochopiť, kto je Boh, a je to Boh úplne odlišný, než akého očakávala tradícia.

Preklad: Zuzana Černá
Poznámky pod čiarou: tím ZAOSTRI / DC

² Mk 4, 11

³ “Pán mi povedal: „Ty si môj syn.“ (Ž 2, 7); „Vezmi svojho syna, svojho jediného syna Izáka, ktorého miluješ... (Gn 22, 1); “Vyvolený môj, mám v ňom zaľúbenie...” (Iz 42, 1)